

Aikuisten lukutaito

Listaisitko muutamia tärkeitä tietolähteitä, joista voi saada tietoa aikuisten lukutaidosta Suomessa?

Tässä muutamia tärkeitä tietolähteitä, joista voit löytää tietoa aikuisten lukutaidosta Suomessa:

1. **Tilastokeskus:** Tilastokeskus julkaisee säännöllisesti tietoa aikuisten koulutustasosta ja osaamisesta, kuten lukutaidosta ja muista perustaidoista. Erityisesti **PIAAC-tutkimus** (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) tarjoaa ajankohtaista tietoa aikuisten perustaitojen tasosta Suomessa ja kansainvälisesti.
2. **Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM):** Ministeriö tuottaa tutkimusraportteja ja selvityksiä aikuisten osaamisen kehittämiseen liittyvistä tarpeista, mukaan lukien lukutaito. OKM

sivuilta löytyy myös tietoa erilaisista hankkeista, joilla pyritään tukemaan aikuisten lukutaitoa Suomessa.

3. **Kansalliskirjasto:** Kansalliskirjastolla on monia resursseja ja tutkimuksia, jotka käsittelevät lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria Suomessa. Kansalliskirjaston julkaisut voivat antaa historiallista ja kulttuurista kontekstia aikuisten lukutaitoon liittyen.
4. **Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI):** KARVI arvioi säännöllisesti koulutuksen laatua Suomessa. Heidän tutkimusraporttinsa kattavat myös aikuiskoulutuksen ja sisältävät tietoa lukutaidosta ja sen kehityksestä.
5. **Lukutaitoa edistävät järjestöt:** Suomessa on useita järjestöjä, jotka keskittyvät lukutaidon edistämiseen, kuten **Lukukeskus** ja **Kansanvalistusseura (KVS)**. Näiden järjestöjen julkaisut, selvitykset ja projektit antavat ajankohtaista tietoa lukutaidon kehittämisestä aikuisväestössä.
6. **Kansainväliset tutkimukset ja raportit:** UNESCO, OECD ja muut kansainväliset organisaatiot tuottavat tietoa globaalista lukutaidosta ja koulutuksesta. Erityisesti OECD

PIAAC-tutkimus on hyödyllinen aikuisten lukutaidon arvioinnissa ja vertailussa eri maiden välillä.

7. **Yliopistojen tutkimuslaitokset:** Esimerkiksi Helsingin ja Jyväskylän yliopistoilla on tutkimuslaitoksia ja projekteja, jotka käsittelevät lukutaitoa, kielellisiä valmiuksia ja elinikäistä oppimista. Heidän julkaisemansa artikkelit ja tutkimukset voivat tarjota syvällistä tietoa aikuisten lukutaitoon liittyvistä kysymyksistä.

Näistä lähteistä löytyy monipuolista tietoa aikuisten lukutaidon tilasta, haasteista ja kehittämistarpeista Suomessa.

Minkälaista asiantuntijuutta tarvitaan kehittämishankkeeseen, jonka tavoitteena on saada aikuiset käymään kirjastossa ja harrastamaan lukemista?

Kehittämishankkeessa, jonka tavoitteena on saada aikuiset käymään kirjastossa ja harrastamaan lukemista, tarvitaan monipuolista asiantuntijuutta eri alueilta. Seuraavat asiantuntijat voisivat olla hyödyllisiä hankkeen onnistumisen kannalta:

1. Lukutaito- ja kirjallisuusasiantuntijat

- **Lukemisen ja lukutaidon asiantuntijat:** Ymmärtävät aikuisten lukemisen haasteita ja osaavat suunnitella toimintaa, joka auttaa kehittämään lukutaitoa ja motivoi lukemaan. He voivat antaa tietoa esimerkiksi lukemisen hyödyistä ja kirjallisuuden merkityksestä aikuisten arjessa.

- **Kirjallisuus- ja kulttuuriasiantuntijat:** Osaavat valita ja suositella kirjoja eri ikäryhmille, taustoille ja kiinnostuksen kohteille. Tämä on tärkeää, sillä eri kohderyhmät kaipaavat erilaisia lähestymistapoja lukemiseen ja kirjallisuuden valintaan.

2. Markkinoinnin ja viestinnän asiantuntijat

- **Markkinointiosaaajat:** Pystyvät luomaan kampanjoita ja viestintää, jotka houkuttelevat aikuisia kirjastoon. He voivat suunnitella kohderyhmälähtöisiä mainoskampanjoita ja digitaalisia sisältöjä, joiden avulla kirjasto tulee tunnetummaksi ja sen toiminta kiinnostavammaksi.
- **Viestinnän ja sosiaalisen median asiantuntijat:** Auttavat löytämään tehokkaita keinoja tavoittaa kohdeyleisöt, esimerkiksi hyödyntämällä sosiaalista mediaa tai paikallisia tapahtumia.

3. Käyttäytymistieteilijät ja motivaatioasiantuntijat

- **Käyttäytymistieteen asiantuntijat:** Pystyvät tunnistamaan tekijöitä, jotka estävät aikuisia lukemasta tai käymästä kirjastossa. He voivat myös kehittää menetelmiä ja strategioita, jotka motivoivat aikuiskohderyhmää hyödyntämään kirjaston palveluja.
- **Motivaation ja elinikäisen oppimisen asiantuntijat:** Tunneperäisen ja psykologisen motivaation ymmärtäminen on tärkeää, jotta hankkeen toimenpiteet olisivat kohderyhmää kiinnostavia ja houkuttelevia.

4. Kirjastoalan asiantuntijat ja kirjastoammattilaiset

- **Kirjastotyön asiantuntijat:** Tuntevat kirjaston palvelut, tilat ja tapahtumat sekä osaavat kehittää kirjaston tarjoamia resursseja ja palveluja vastaamaan aikuisten kiinnostuksia. He pystyvät suunnittelemaan kirjastotilojen käyttöä siten, että tilat houkuttelevat ja inspiroivat aikuisia lukemaan ja viettämään aikaa kirjastossa.
- **Ohjelmakoordinaattorit:** Voivat suunnitella aikuisille sopivia ohjelmia, kuten lukupiirejä, kirjallisuusiltoja tai luentoja, jotka tekevät kirjastossa käymisestä elämyksellisen kokemuksen.

5. Koulutus- ja ohjausalan asiantuntijat

- **Aikuiskoulutuksen asiantuntijat:** Osaavat arvioida, millaiset toimenpiteet ja oppimistavat ovat tehokkaita aikuisväestön lukutaidon ja lukuharrastuksen tukemisessa. He voivat kehittää kirjastoon erilaisia koulutuksia, työpajoja ja kirjallisuuteen liittyviä oppimistapahtumia.
- **Ohjaajat ja neuvontahenkilöt:** Tukevat asiakkaita löytämään itselleen sopivaa luettavaa ja voivat tarjota henkilökohtaista opastusta esimerkiksi digitaalisten aineistojen hyödyntämiseen.

6. Sosiologit ja yhteisökehittäjät

- **Yhteisösosiologit ja kulttuurintutkijat:** Ymmärtävät paikallisyhteisön ja yhteiskunnan merkityksen aikuisten lukemisen edistämisessä. He voivat auttaa tunnistamaan, millaiset lukemiseen liittyvät tapahtumat ja aktiviteetit puhuttelevat paikallisyhteisöä ja miten kirjastosta voi rakentua aikuisten kohtaamispaikka.
- **Yhteisökehittäjät ja tapahtumajärjestäjät:** Voivat organisoida tapahtumia ja toimintaa, jotka saavat paikalliset aikuiset kiinnostumaan kirjaston tarjonnasta. Tällaisia tapahtumia voivat olla esimerkiksi paikallisten kirjailijoiden vierailut, teemalliset lukuiltojen sarjat tai kirjaston esittelytapahtumat.

7. Digitaalisen kehittämisen asiantuntijat

- **Digitaalisten palvelujen kehittäjät:** Heidän avulla voidaan kehittää verkkopalveluja, sovelluksia ja kirjastoportaalien ominaisuuksia, jotka helpottavat aikuisten pääsyä kirjojen ja kirjallisuuden äärelle. Näitä voivat olla esimerkiksi e-kirjojen lainaaminen, digitaaliset lukupiirit ja kirjavinkkien antaminen.
- **Interaktiivisen sisällön suunnittelijat:** Kehittävät tapoja hyödyntää esimerkiksi kirjastoihin sijoitettuja näyttöjä, digitaalista markkinointia tai verkon yhteisöllisiä alustoja lukemisen edistämiseksi.

Näiden asiantuntijoiden yhteistyö auttaa varmistamaan, että hanke on kattava, hyvin kohdennettu ja pystyy tuottamaan pitkäkestoisia vaikutuksia aikuisten lukutottumuksiin.

Kansalaisyhteiskunta

Listaisitko muutamia tärkeitä tietolähteitä, joista voi saada tietoa kansalaisyhteiskunnan tilasta Suomessa? Millaisia mittareita niissä on käytetty?

Tässä muutamia keskeisiä tietolähteitä ja mittareita, joita käytetään arvioimaan kansalaisyhteiskunnan tilaa Suomessa:

1. **Kansalaisyhteiskunnan tila -raportti (KANE)**
 - **Julkaisija:** Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta (KANE)
 - **Sisältö ja mittarit:** Raportissa arvioidaan kansalaisyhteiskunnan rakenteita, toimintaedellytyksiä ja osallisuutta. Tärkeimmät mittarit liittyvät järjestöjen toimintaedellytyksiin, rahoituksen riittävyyteen, kansalaisten osallistumisaktiivisuuteen ja päätöksenteon avoimuuteen. KANE pyrkii myös arvioimaan lainsäädännön vaikutuksia kansalaisyhteiskuntaan.
2. **Euroopan sosiaalinen indeksi (Social Progress Index, SPI)**
 - **Julkaisija:** Social Progress Imperative
 - **Sisältö ja mittarit:** Sosiaalisen kehityksen indeksi mittaa hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen kehityksen eri osa-alueita, kuten kansalaisoikeuksia, osallisuutta ja vapauden kokemusta. Suomessa on erityisesti tarkasteltu osallisuutta ja kansalaisten mahdollisuuksia osallistua poliittiseen päätöksentekoon sekä erilaisten palveluiden saatavuutta ja luottamusta instituutioihin.
3. **Freedom House - Freedom in the World -raportti**
 - **Julkaisija:** Freedom House
 - **Sisältö ja mittarit:** Freedom House mittaa maiden poliittisia oikeuksia ja kansalaisvapauksia ja arvioi, miten demokraattiset periaatteet toteutuvat. Raportissa arvioidaan esimerkiksi sananvapautta, kokoontumisvapautta ja järjestäytymisvapautta. Vaikka raportti kattaa koko maan demokratian tilaa, sen kautta saadaan myös arvokasta tietoa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksista.
4. **Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) tutkimukset**
 - **Julkaisija:** Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)
 - **Sisältö ja mittarit:** FRA tekee laajoja tutkimuksia ihmisoikeuksien toteutumisesta EU-maissa, mukaan lukien Suomi. Mittareihin kuuluu esimerkiksi oikeus kokoontua ja järjestäytyä, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, sekä kansalaisten mahdollisuudet vaikuttaa poliittisiin ja yhteiskunnallisiin prosesseihin. Näitä mittareita käytetään usein täydentämään kansallista tietoa.
5. **World Values Survey (WVS)**
 - **Julkaisija:** World Values Survey Association
 - **Sisältö ja mittarit:** WVS tutkii yhteiskunnallisia arvoja ja asenteita eri maissa. Suomesta kerätty aineisto antaa käsityksen kansalaisten osallistumisaktiivisuudesta, luottamuksesta instituutioihin ja kansalaisten näkemyksistä kansalaisyhteiskunnan toiminnasta. Mittareina

ovat muun muassa ihmisten poliittinen aktiivisuus, sosiaalinen luottamus ja halukkuus osallistua vapaaehtoistoimintaan.

6. Kunnallisalan kehittämissäätiön (KAKS) tutkimukset

- **Julkaisija:** Kunnallisalan kehittämissäätiö
- **Sisältö ja mittarit:** KAKS julkaisee säännöllisesti tutkimuksia suomalaisten poliittisista mielipiteistä, osallistumisaktiivisuudesta sekä luottamuksesta eri yhteiskunnan toimijoihin. Mittareita ovat esimerkiksi kuntalaisten osallistuminen kunnalliseen päätöksentekoon, paikallisen demokratian tila ja luottamus kuntapäätäjiin ja järjestöihin.

7. Tilastokeskus

- **Julkaisija:** Suomen Tilastokeskus
- **Sisältö ja mittarit:** Tilastokeskus julkaisee laajaa tietoa suomalaisten osallistumisesta yhteiskunnalliseen toimintaan, järjestöjen toiminnasta, vapaaehtoistyöstä ja vaaliosallistumisesta. Tilastokeskuksen tiedot perustuvat erilaisiin kyselyihin ja rekistereihin ja tarjoavat numeerista tietoa kansalaisten aktiivisuudesta ja osallistumisasteesta.

8. Global Civil Society Index (CIVICUS)

- **Julkaisija:** CIVICUS, kansainvälinen kansalaisjärjestöverkosto
- **Sisältö ja mittarit:** CIVICUS mittaa maailmanlaajuisesti kansalaisyhteiskunnan tilaa, vapausasteita ja valtion vaikutuksia järjestötoimintaan. Suomen kohdalla arvioidaan muun muassa lainsäädännön vaikutusta järjestöjen toimintaan, kansalaisosallistumisen esteitä sekä median ja sananvapauden tilaa.

Näiden tietolähteiden mittarit vaihtelevat sen mukaan, painotetaanko lainsäädäntöä, yhteiskunnan rakenteita, kansalaisten aktiivisuutta vai asenteita. Näin saadaan monipuolinen kuva kansalaisyhteiskunnan tilasta Suomessa.